

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ประเทศไทย

Factors Affecting The Borrowing Volume of Thai Commercial Banks

สุภารัตน์ แก้วประดิษฐ์¹ และ วิณา ลีลาประเสริฐศิลป์^{2*}

^{1,2}มหาวิทยาลัยทักษิณ ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

*E-mail: weena.leela@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลาเป็นรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2561 ถึง เดือนธันวาคม 2563 รวมระยะเวลา 36 เดือน วิเคราะห์ค่าตัวแปรทางสถิติต่างๆ โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) ซึ่งตัวแปรที่ใช้เป็นปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ ปริมาณเงินความหมายโดยกว้าง (M_2) อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (LD) ปริมาณเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ (CAP) ปริมาณสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ (Asst) ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป (CPI) อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Exch) และอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร (Int) ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณเงินความหมายโดยกว้าง (M_2) อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (LD) และอัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Exch) ส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ (BOR) ในทิศทางเดียวกันโดยทั้ง 3 ตัวแปรสามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้ ร้อยละ 67.8 จากผลการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายของธนาคารพาณิชย์ในการจัดหาแหล่งเงินทุนที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอในการให้สินเชื่อเพื่อนำเงินไปลงทุน ซึ่งการลงทุนเป็นสิ่งสำคัญต่อการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ

คำสำคัญ: ธนาคารพาณิชย์ ปัจจัยที่ส่งผล ปริมาณเงินกู้ยืม

Abstract

This research studied the factors affecting the borrowing volume of Thai commercial banks. Research objectives was to study factors affecting the borrowing volume of commercial banks. The data used in the study were secondary data on a monthly time series. From January 2018 to December 2020, a total of 36 months. Analysis of various statistical variables using multiple regression models. The variables used as the expected variables to affect commercial banks' borrowing volumes are Broad money (M_2), Loan to Deposit ratio (LD), capital fund of

commercial bank (CAP), total asset of commercial bank (Asst), Consumer Price Index (CPI), Exchange rate Baht/USD (Exch), and Interbank lending rates (Int). The results of the analysis showed that Broad money (M_2), Loan to Deposit ratio (LD), and Exchange rate Baht/USD (Exch). Affecting the borrowing volume of commercial banks the same direction, with all 3 variables were able to predict variables based on 67.8 percent. The results of the study can be used as a guideline for planning and formulating a policy of commercial banks in acquiring funding sources that enable commercial banks to have sufficient working capital to provide credit for their investments. Investment is essential to the expansion of the economy.

Keyword: Commercial Bank, Factors, Bank's Loan

บทนำ

ในระบบเศรษฐกิจแบบเสรี ระบบการเงินเป็นกลไกสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรระหว่างภาคเศรษฐกิจจากผู้ที่มีเงินออมไปยังผู้ที่ต้องการเงินทุน โดยธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญเป็นตัวกลางในการจัดสรรทรัพยากรระหว่างผู้ที่มีเงินออมไปยังผู้ที่ต้องการเงินทุน ซึ่งจะก่อให้เกิดการผลิตและการจ้างงานเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้ระบบการเงิน เศรษฐกิจเจริญเติบโตและมีเสถียรภาพ จากรูปแบบการดำเนินงานธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นตัวกลางในการรับฝากเงินและนำเงินนั้นไปให้สินเชื่อให้ผู้กู้หรือนำไปลงทุน ธนาคารพาณิชย์ต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด ด้านปฏิบัติการ ด้านสภาพคล่อง ด้านกลยุทธ์ และชื่อเสียง การดำเนินการที่ผิดพลาดหรือไม่สามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างเพียงพออาจส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ ไม่ได้รับเงินทุนจากการให้สินเชื่อหรือลงทุนคืน ความเสียหายที่เกิดขึ้นจะส่งผลให้ธนาคารได้รับผลขาดทุนและอาจทำให้ไม่สามารถจ่ายเงินคืนเงินฝากแก่ผู้ฝากเงินได้เต็มจำนวน ในการนี้ประชาชนอาจขาดความเชื่อมั่นต่อธนาคารพาณิชย์จนเกิดความกังวลว่าจะสูญเสียเงินฝากและถอนเงินอย่างกะทันหันหรือที่เรียกว่า Bank run หากเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ธนาคารพาณิชย์จะขาดสภาพคล่องอย่างหนักส่งผลให้ไม่มีเงินที่จะคืนให้แก่ผู้ฝาก หรือนำเงินไปให้สินเชื่อให้แก่ภาคธุรกิจและทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศหยุดชะงักได้(ธนาคารแห่งประเทศไทย,2557)

แหล่งที่มาของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญ ได้แก่ เงินทุน, เงินฝาก, และเงินกู้ยืม ซึ่งเงินกู้ยืมมีสำคัญรองลงมาจากเงินฝาก ทั้งนี้หากเงินฝากมีไม่เพียงพอต่อความสามารถในการให้กู้ยืมและลงทุน ธนาคารพาณิชย์จึงต้องกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนอื่นนำมาให้ลูกค้ากู้ยืมต่อเพื่อหวังกำไรจากส่วนต่างของดอกเบี้ย โดยแหล่งเงินทุนต่างๆ ที่ธนาคารพาณิชย์อาจกู้ยืมเงินได้จากสถาบันการเงินภายในประเทศ สถาบันการเงินต่างประเทศ และธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 1 : แสดงปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ตั้งแต่ปี 2561 – 2563 (หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	เงินกู้ยืมในประเทศ	เงินกู้ยืมต่างประเทศ	รวมเงินกู้ยืมในประเทศและต่างประเทศ
2561	12,783,009	11,121,203	23,904,212
2562	12,716,967	10,711,988	23,428,955
2563	13,578,760	11,171,708	24,750,468

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). เงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์. สืบค้นจาก www.2.bot.or.th.

จากตารางที่แสดงปริมาณเงินกู้ยืมในประเทศและต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ พบว่าในรอบ 3 ปี (พ.ศ. 2561- 2563) นั้น ในปี พ.ศ. 2563 มีสัดส่วนการกู้ยืมเงินในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.34 โดยมีการกู้ยืมในประเทศร้อยละ 34.75 และการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศร้อยละ 33.85 จะเห็นได้ว่าสัดส่วนการกู้ยืมเงินในประเทศและต่างประเทศใน ปีพ.ศ. 2563 มีสัดส่วนการกู้ยืมเงินมากที่สุด ส่วนในปีอื่นๆนั้นมีส่วนในการกู้ยืมที่ใกล้เคียงกัน

ในครั้งนี้งานศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงสาเหตุที่ส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืม โดยพิจารณาแหล่งเงินทุนทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายของธนาคารพาณิชย์ในการจัดหาแหล่งเงินทุน ทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณที่มุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ (BOR) ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลาเป็นรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2561 ถึง เดือนธันวาคม 2563 รวม 36 เดือน

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้ได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นส่วนประกอบศึกษา ดังนี้

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Fund Theory)

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม ได้มีการพัฒนาแนวความคิดมาจาก ทฤษฎี ของสำนักคลาสสิกโดยนำตัวที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของระบบเศรษฐกิจมาใช้ประกอบ การวิเคราะห์และได้ความเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงแล้วไม่ได้จ่ายเพื่อการออมแต่เป็นการจ่าย สำหรับกู้เงิน ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงถูก กำหนดโดยอุปสงค์ต่อเงินกู้ และอุปทานของเงินกู้ (พิบูล ใคว์สุวรรณ, 2533)

ทฤษฎีการแสวงหากำไรสูงสุด (Profit Maximization Theory)

เป็นทฤษฎีที่ให้ความเห็นว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นหน่วยเศรษฐกิจที่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุด (Maximization Profit) เช่นเดียวกับธุรกิจอื่น โดยการถือสินทรัพย์และหนี้สินที่เหมาะสมเพื่อให้มีกำไรสูงสุดนั้น อยู่ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ เช่น สินทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์ถืออยู่ (เวรต อูปาติก, 2541) ซึ่งทฤษฎีนี้ทำให้ทราบถึงแหล่งที่มาของอุปทานของเงินให้กับจากแหล่งต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญ ได้แก่ เงินฝากทั้งหมด เงินกู้ยืมจากภายในประเทศและต่างประเทศ และเงินกองทุน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ปิยะมาศ ห่อทอง (2551) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในประเทศไทย เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในประเทศไทย ตัวแปรที่นำมาศึกษาได้แก่ อัตราส่วนเงินเชื่อต่อเงินฝาก ปริมาณเงินกองทุน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างธนาคารโดยเฉลี่ย โดยใช้ข้อมูลพ.ศ. 2533 – 2549 ใช้การวิเคราะห์โดย 1) วิธีกำลังสองน้อยที่สุด 2) วิเคราะห์ด้วยอัตราส่วนทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนเงินเชื่อต่อเงินฝาก ปริมาณเงินกองทุน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างธนาคารโดยเฉลี่ยต่อปี มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อปริมาณการกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ คือ อัตราส่วนเงินเชื่อต่อเงินฝาก

เคียงเดือน พิจิตรชุมพล (2553) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินที่มีต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อศึกษากลยุทธ์ในการให้สินเชื่อและปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินที่มีต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตัวแปรที่นำมาศึกษา ได้แก่ ด้านตัวผู้กู้ ด้านหลักประกัน ด้านโครงการลงทุน และด้านปัจจัยภายนอก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายสินเชื่อของสถาบันการเงินรวม ทั้งหมด 48 คน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สถาบันการเงินให้ความสำคัญปัจจัยในด้านตัวผู้กู้มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านหลักประกัน ด้านโครงการลงทุน และด้านปัจจัยภายนอก ตามลำดับ

พิมพ์ลักษณ์ พัฒนชัย (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ ตัวแปรที่นำมาศึกษา ได้แก่ ปริมาณเงินความหมายกว้าง (M_2) อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ ปริมาณสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ ดัชนีราคาผู้บริโภคชุดทั่วไป อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร โดยใช้ข้อมูลทศนิยมแบบอนุกรมเวลา ความถี่แบบรายเดือน ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 15 ปี โดยใช้ข้อมูล พ.ศ. 2544-2558 ใช้การวิเคราะห์

โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด พบว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ คือ ปริมาณเงินความหมายกว้าง (M_2) และอัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก ซึ่งมีความสัมพันธ์ใน ทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลาเป็น ราย เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2561 ถึง เดือนธันวาคม 2563 รวม 36 เดือน โดยข้อมูลปริมาณเงิน กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ปริมาณเงินความหมายโดยกว้าง อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินกองทุนของธนาคาร ปริมาณสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ ดัชนีราคาผู้บริโภคชุดทั่วไป อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และอัตราดอกเบี้ยให้ กู้ยืมระหว่างธนาคาร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาจากระบบข้อมูลสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตของ ธนาคารแห่งประเทศไทย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาด้วยวิธีสร้างสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยแสดง ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ ในช่วงเวลาระหว่าง เดือน มกราคม พ.ศ. 2561 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2563 สามารถสร้างรูปแบบสมการปัจจัยที่ส่งผลต่อ ปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ได้ดังนี้

$$BOR = \beta_0 + \beta_1 M_2 + \beta_2 LD + \beta_3 CAP + \beta_4 Asset + \beta_5 CPI + \beta_6 Exch + \beta_7 Int$$

โดยกำหนดให้ BOR คือปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ (ล้านบาท)

β_0 คือ ค่าคงที่

$\beta_1 - \beta_7$ คือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ

M_2 คือปริมาณเงินความหมายโดยกว้าง (ล้านบาท)

LD คืออัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ (ร้อยละ)

CAP คือปริมาณเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ (ล้านบาท)

Asst คือปริมาณสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ (ล้านบาท)

CPI คือดัชนีราคาผู้บริโภคชุดทั่วไป ปีฐาน 2562

Exch คืออัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

Int คืออัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร (ร้อยละ)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาข้อมูลจะนำเสนอข้อมูลตามขั้นตอนที่ได้ศึกษาโดยศึกษาตัวแปรทั้งหมดเพื่อสร้างสมการพหุคูณ หาค่าสถิติต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

1..ตรวจสอบปัญหา Multicollinearity

ทำการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity โดยพิจารณาจาก Correlation Coefficient ในการตรวจสอบข้อมูลของตัวแปรทั้งหมดที่ผ่านการทดสอบเพื่อคัดเลือกเข้าร่วมสมการ โดยมีตัวแปรอิสระ (X) 3 ตัวแปร ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรตาม (Y) ได้ผลการคำนวณตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การทดสอบปัญหา Multicollinearity

Variable	M ₂	LD	CAP	Asst	CPI	Exch	Int
M ₂	1	-.873	.935	.990	-.231	-.382	.908
LD		1	-.885	-.861	-.081	.388	.712
CAP			1	.946	-.030	-.506	-.834
Asst				1	-.240	-.400	-.894
CPI					1	-.312	.347
Exch						1	.233
Int							1

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.70 ขึ้นไป เป็นค่าที่ทำให้เกิดปัญหา High Multicollinearity (เฉลิมพงษ์ คงเจริญ, 2547) จึงต้องตัดตัวแปรบางตัวที่มีความสัมพันธ์กันสูงออก เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงตัดตัวแปรออกจำนวน 3 ตัว คือ CAP, Asst, Int และทดสอบอีกครั้ง

2..การวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อนหลายตัวแปร

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ได้ตัดตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูง ได้แก่ CAP, Asst, Int ออกจากสมการ และปรับแบบจำลองใหม่ โดยเขียนรูปแบบสมการได้ดังนี้

$$BOR = \beta_0 + \beta_1 M_2 + \beta_2 LD + \beta_3 CPI + \beta_4 Exch$$

โดยกำหนดให้ BOR คือปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ (ล้านบาท)

β_0 คือ ค่าคงที่

$\beta_1 - \beta_4$ คือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ

M₂ คือปริมาณเงินความหมายโดยกว้าง (ล้านบาท)

LD คืออัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ (ร้อยละ)

CPI คือดัชนีราคาผู้บริโภคชุดทั่วไป ปีฐาน 2562

Exch คืออัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ตารางที่ 2 วิเคราะห์การถดถอยของปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์

Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig	Collinearity Statistics	
	B	S.E. _{bi}	β			Tolerance	VIF
constant	-1131586.078	2648090.097		-.427	.672		
M ₂	.73	.018	1.172	4.058	.000	.124	8.035
LD	2278873.282	924617.441	.655	2465	.019	.147	6.804
CPI	-18972.318	14031.119	-.200	-1.352	.186	.476	2.099
Exch	32207.481	10530.724	.385	3.058	.005	.657	1.523

F= 16.326, R= 0.823a, R²= 0.678, Adjusted R²= 0.637, P< 0.05

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) และผลการวิเคราะห์สถิติความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณเงินความหมายโดยกว้าง (M₂) อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (LD) และอัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Exch) ส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ (BOR) ในทิศทางเดียวกัน โดยทั้ง 3 ตัวแปรสามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้ ร้อยละ 67.8

การตรวจสอบความสัมพันธ์ร่วมเชิงพหุเชิงเส้น (multicollinearity) หากค่า Tolerance เข้าใกล้ 0 มากเท่าใด แสดงว่าระดับความสัมพันธ์ร่วมเชิงพหุเชิงเส้นของตัวแปรมีปัญหาจากผลการศึกษาได้ผลสรุปดังนี้ ไม่มีตัวแปรใดที่มี ค่าเข้าใกล้ 0 ทำให้ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity และค่า VIF หากมีค่าเข้าใกล้ 10 มากเท่าใดแสดงว่าระดับ ความสัมพันธ์ร่วมเชิงพหุเชิงเส้นของตัวแปรมีปัญหาจาก (กรณีการศรีสังขาม¹ และกิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ², 2559) จากการศึกษาได้ผลสรุปดังนี้ ไม่มีตัวแปรใดที่มีค่าเข้าใกล้ 10 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวแปรไม่เกิดปัญหาความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วมหรือภาวะร่วมเส้นตรงพหุ จะเห็นได้ว่าตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวแปรเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์ถดถอย

สรุปและอภิปรายผล

1. อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ประเทศไทย ในช่วงปี 2561-2563 สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

ปริมาณเงินความหมายกว้าง (M₂) ส่งผลในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเมื่อปริมาณเงินความหมายกว้างเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 0.73 ล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ลักษณ์ พัฒนชัย (2559) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณเงินความหมายกว้างส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน เนื่องมาจากธนาคารพาณิชย์เป็นช่องทางในการส่งผ่านการค้าเงิน นโยบายการเงินของรัฐบาลโดยการกำหนดระบบการใช้จ่ายเงินการเพิ่มหรือลดปริมาณเงิน และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ Olokoyo (2011) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไนจีเรีย ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณเงินฝาก สัดส่วนการลงทุน อัตราแลกเปลี่ยน และ GDP โดยปริมาณเงินฝากมีผลกระทบมากที่สุดต่อ พฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

อัตราส่วนสินเชื่อบริษัทต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (LD) ส่งผลในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเมื่ออัตราส่วนสินเชื่อบริษัทต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 2,278,873.282 ล้านบาท เนื่องจากเมื่อปริมาณสินเชื่อบริษัทที่ธนาคารปล่อยกู้ให้แก่ประชาชนสูงกว่าปริมาณเงินฝากอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ จึงต้องกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนอื่น เพื่อบริหารเงินทุนไว้ให้เพียงพอในการขยายสินเชื่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะมาศ ห่อทอง (2551) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนสินเชื่อบริษัทต่อเงินฝาก ปริมาณเงินกองทุน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ระหว่างธนาคาร โดยเฉลี่ยต่อปี ส่งผลไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อปริมาณการกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ คือ อัตราส่วนสินเชื่อบริษัทต่อเงินฝาก พิมพ์ลักษณ์ พัฒนชัย (2559) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Exch) ส่งผลในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณเงินกู้ยืมรวมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 32,207.481 ล้านบาท เนื่องจากเมื่อธนาคารกลางดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายโดยปรับลด อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินปรับลดลง ผลตอบแทนของการลงทุนในประเทศที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายการลงทุนไปยังประเทศที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า ทั้งนี้การไหลออกของเงินทุนจะเป็นแรงกดดันต่ออัตราแลกเปลี่ยน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนจึงส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยยังส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน จากเหตุผลดังกล่าวผลการศึกษาจึงไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ลักษณ์ พัฒนชัย (2559) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการศึกษาพบว่า อัตราแลกเปลี่ยนไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทย

ส่วนดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป (CPI) จากผลการวิเคราะห์พบว่าไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับพิมพ์ลักษณ์ พัฒนชัย (2559) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคไม่ส่งผลกระทบต่อ ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทย

2. สรุปผลการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ (BOR) ในช่วงปี 2561-2563 คือ ปริมาณเงินความหมายโดยกว้าง (M_2) อัตราส่วนสินเชื่อดอกเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (LD) และอัตราแลกเปลี่ยน บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Exch) โดยทั้ง 3 ตัวแปรส่งผลในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 และสามารถอธิบายการพยากรณ์ปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ได้ร้อยละ 67.8 ดังนั้นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการกู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ ทำให้ทราบถึงสาเหตุที่ส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืม โดยพิจารณาแหล่งเงินทุนทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ

อ้างอิง

- เคียงเดือน พิจิตรชุมพล. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินที่มีต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ).
- เฉลิมพงษ์ คงเจริญ. (2547). *การใช้โปรแกรม EViews*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). *หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนธนาคารพาณิชย์*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2563 , จาก https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/Highlights/Basel3_VDO/printA1.pdf
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *เงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์*. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2564 , จาก https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=198&language=th&fbclid=IwAR1yAhQf3BY1Zh_PMPKQJD6Swp2UaHqhU87zmR7RQjoxP9NXwwR1ZnC1A
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *ปริมาณเงินและองค์ประกอบ*. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2564 , จาก https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=7&language=th&fbclid=IwAR2YcmeShTSsT2yMkBi3xwwDj0Hh8ztRvM9dsluaDmwurjsG9AFiv1hfro
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *เงินให้สินเชื่อ เงินฝาก และอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์*. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2564 , จาก https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=155&language=th
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์*. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2564 , จาก https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=123&language=th
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน*. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2564 , จาก https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=223&language=th
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *เงินกองทุน*. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2564 , จาก https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=782&language=th
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *สินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารพาณิชย์*. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2564 , จาก https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/BOTWEBSTAT.aspx?reportID=925&language=TH
- ปิยะมาศ ห่อทอง. (2551). *ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).

พิมพ์ลักษณ์ พัฒนชัย. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทย.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).

พิกุล โค้วสุวรรณ. (2533). *ทฤษฎีและนโยบายการเงิน*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วเรศ อุปปาทิก. (2541). *เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Felicia Omowunmi Olokoyo. (2011). Determinants of Commercial Bank' Lending

Behavior in Nigeria. *International Journal of Financial Research*. Retrieved from

<http://www.covenantuniversity.edu.ng>.